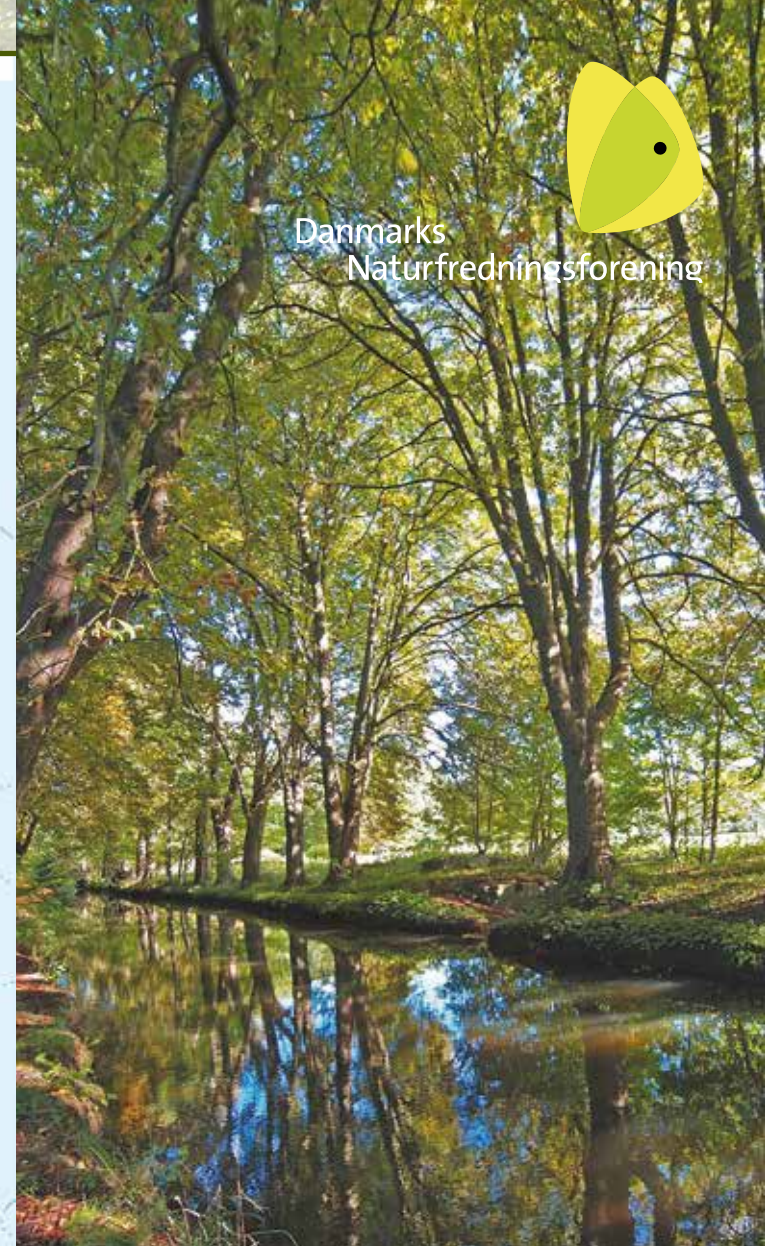

Danmarks
Naturfredningsforening

Nivå FREDNINGEN

Lergravssø

Lergravssøerne ved Nivå vidner om tidligere tiders teglværksdrift.

Nivå Ådal

Udsigt mod syd over Nivådalen til Nivå Kirke.

Nivå

Strandenge

Strandengene ved Nivå er hjemsted for et rigt fugleliv.

Usserød Å

Usserød Å blev genslynget for nogle år siden.

Usserød Ådal

Udsigt mod øst over Usserød Ådal.

Mål 1:17.000
18.11.2015 DN lvi

© Geodatastyrelsen

NIVÅ FREDNINGEN

Fredningen omfatter bakkerne, lergravssøerne, Nivå-dalen, Usserød Ådal og ikke mindst Øresundskysten med de lave strandenge.

Landskabets historie

De høje bakkedrag syd for Nivå med den fantastiske udsigt ud over Øresund er dannet af istidens gletsjere. Smeltvand fra gletsjerne aflejrede ler, der i flere hundrede år har været gravet og brændt til mursten, bl.a. på de tre store teglværker Nivaagaard, Sølyst og Niverød. Ringovnen ved Nivaagaard Teglværk er den ældste bevarede, cirkulære ringovn i Danmark. Stenene blev i begyndelsen afskibet til København fra moler langs kysten (en af dem er tangen syd for Nivåens udløb).

Lergravningen har skabt et kunstigt, men spændende landskab med dybe søer og smalle tangere. Landskabet har – trods nærheden til bebyggelserne i Nivå – udviklet sig til et værdifuldt naturområde.

De to store dale, Nivådalen og Usserød Ådal, blev i stenalderen dækket af havet. Nivå-fjorden strakte sig fire kilometer ind i landet, helt ind til Langstrup Mose, som ligger vest for Helsingør-motorvejen. Ved bredderne boede datidens mennesker. Fra fjorden og Øresund fik de fugle, fisk, snegle og muslinger og fra skovene hjortevildt, vildsvin, nødder og bær.

Efterhånden som landet hævede sig, og havet trak sig tilbage, blev de gamle fjorde igen til dale gennemstrømmet af Nive Å og Usserød Å, og med tiden dannedes også strandengene langs Øresunds kyst.

Nivå og Usserød Å blev rettet ud af driftige landmænd, men i år 2000 blev Usserød Å genslynget for at skabe et smukkere og mere varieret landskab og bedre forhold for

plante- og dyrelivet. Går man nede i ådalen, kan man føle sig langt væk, også selv om Kystbanen kun er nogle få hundrede meter borte.

Strandengene som fuglereservat

Strandengene er de eneste af deres art langs Øresundskysten nord for København. Her har Fugleværnsfonden etableret et fuglereservat takket være imødekommenhed fra Den Hageske Stiftelse, der ejer det meste af jorden. Mange af de fuglearter, der passerer Danmark på træk, kan ses her, hvor de raster og søger føde i det gode spisekammer, som strandengene og det lave vand udgør.

Her kan ses vibe, forskellige arter af ryle samt hav- og fjordterne. I oktober søger knortegæs føde i bugten, og om vinteren er canadagæs, sangsvaner og toppet lappe-dykker værd at lægge mærke til. I Nivåens munding kan man efterår og vinter være heldig at se isfuglen.

Af ynglefugle kan nævnes knopsvane, gravand og toppet skallesluger. I rørskoven langs åen yngler rørsparv, rørsanger og vandrikse. I forsommeren kommer edderfugle langvejs fra for at opfostre deres unger i Nivåbugten.

Fredningens historie

I 1984 foreslog Danmarks Naturfredningsforening, at den grønne kile mellem Kokkedal og Nivå blev fredet. Området var under pres i form af ønsker om yderligere bebyggelse. Hertil kom et behov for nye idrætsanlæg. Fredningen blev gennemført i 1990 med støtte fra den daværende Karlebo Kommune for – som der står i fredningsbestemmelserne – at bevare de landskabelige, kulturhistoriske og naturhistoriske værdier, der knytter sig til området, samt at fastholde offentlighedens ret til færdsel.

Danmarks
Naturfredningsforening

Produceret af

Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg afd.
i samarbejde med Fredensborg Kommune
Layout: Jakob Andresen, DN. 2015

Kontakt

fredensborg@dn.dk
www.dn.dk/fredensborg